XORIJIY MANBA VA TARIXSHUNOSLIKDA SHAYBONIY UBAYDULLAXON FAOLIYATINING YORITILISHI

Boboxonov Lochinbek Yunusali o‘g‘li
Denov tadbirkorlik va pedagogika instituti 2-bosqich magistranti
E-mail: officialbobokhonov@gmail.com

ANNOTATSIYA: Ushbu ilmiy maqola XVI asrda Movarounnahr va Buxoro xonligini boshqargan yirik davlat arbobi, mohir sarkarda va ilm-fan homiysi Shayboniy Ubaydullaxon (1487–1540) faoliyatining xorijiy birlamchi manbalar hamda zamonaviy xorijiy tarixshunoslikda yoritilishiga bag‘ishlangan. Maqolada XVI–XVII asrlarga oid fors-safaviy (Hasanbek Rumlu, Iskandarbek Munshi, Xondamir) va usmonli (Feridun Beg) manbalari, shuningdek, G‘arb va Sharq olamining yetakchi tadqiqotchilari (M.B. Dickson, Yu. Bregel, V.V. Bartold, M. Haider, N. Kılıç, S.S. Ükten, T. Necefli va b.) asarlari qiyosiy-tahliliy o‘rganilgan. Ubaydullaxonning Xuroson uchun olib borgan harbiy yurishlari, G‘ijduvon va Ko‘li Malik janglaridagi harbiy-taktik salohiyati, diniy-mazhabiy omil hamda Realpolitik nisbati, shuningdek, Hirot madaniyatini Buxoroga ko‘chirishdagi xizmatlari xorijiy manbalar va adabiyotlar asosida ochib berilgan.

Kalit so‘zlar: Ubaydullaxon, Buxoro xonligi, Xuroson yurishlari, Safaviylar, Usmonlilar imperiyasi, Hasan bek Rumlu, Iskandar bek Munshi, Martin B. Dickson, Yuri Bregel, G‘ijduvon jangi.

ABSTRACT: This scientific article explores the representation of the activities of the Shaybanid ruler Ubaydullah Khan (1487–1540)—a prominent statesman, military commander, and patron of arts and sciences in 16th-century Transoxiana and Bukhara—in foreign primary sources and modern international historiography. The study provides a comparative analysis of 16th–17th century Persian-Safavid (Hasan Beg Rumlu, Eskandar Beg Munshi, Khondamir) and Ottoman (Feridun Beg) primary sources, alongside key works by Western and Eastern scholars (M.B. Dickson, Y. Bregel, V.V. Barthold, M. Haider, N. Kılıç, S.S. Ükten, T. Najafli, etc.). The article examines Ubaydullah Khan's military campaigns in Khorasan, his tactical genius in the battles of Kul-i Malik and Gijduvan, the interplay between religious ideology and Realpolitik, and his role in transferring Herat's artistic and calligraphic traditions to Bukhara**.**

Keywords: Ubaydullah Khan, Khanate of Bukhara, Khorasan campaigns, Safavids, Ottoman Empire, Hasan Beg Rumlu, Eskandar Beg Munshi, Martin B. Dickson, Yuri Bregel, Battle of Gijduvan.

АННОТАЦИЯ: Данная научная статья посвящена освещению деятельности правителя Бухарского ханства из династии Шейбанидов — Убайдулла-хана (1487–1540), выдающегося государственного деятеля, полководца и покровителя наук и искусств XVI века, в иностранных первичных источниках и современной зарубежной историографии. В работе проводится сравнительно-аналитическое исследование персидско-сефевидских (Хасан-бек Румлу, Искандер-бек Мунши, Хондемир) и османских (Феридун-бек) источников XVI–XVII веков, а также трудов ведущих зарубежных исследователей (М.Б. Диксон, Ю. Брегель, В.В. Бартольд, М. Хайдер, Н. Кылыч, С.С. Юктен, Т. Наджафли и др.). На основе иностранных источников раскрываются военные походы Убайдулла-хана в Хорасан, его тактическое мастерство в битвах при Кули-Малике и Гиждуване, соотношение религиозного фактора и реальной политики (Realpolitik), а также его роль в переносе гератской культурно-художественной школы в Бухару.

Ключевые слова: Убайдулла-хан, Бухарское ханство, походы в Хорасан, Сефевиды, Османская империя, Хасан-бек Румлу, Искандер-бек Мунши, Мартин Б. Диксон, Юрий Брегель, Битва при Гиждуване.

© 2026 International Conference on Artificial Intelligence and Applications . All Rights Reserved.

KIRISH

XVI asrning birinchi yarmi Markaziy Osiyo va Yaqin Sharqda geosiyosiy, harbiy hamda madaniy-diniy muvozanatning tubdan o‘zgarishi bilan izohlanadi[1]. Movarounnahrda Muhammad Shayboniyxon tomonidan asos solingan Shayboniylar davlati, Eronda Shoh Ismoil I asos solgan shialik yo‘nalishidagi Safaviylar saltanati hamda Kichik Osiyoda qudratli Usmoniylar imperiyasining to‘qnashuvi mintaqa tarixining kelgusi rivojini belgilab berdi[2]. Ushbu murakkab davrda Shayboniylar sulolasining eng ko‘zga ko‘ringan va yetakchi namoyandalaridan biri — Ubaydullaxon (Ubaydulla sulton ibn Mahmud sulton; 1487–1540) bo‘ldi[3].

Ubaydullaxon nafaqat Movarounnahr mustaqilligini Safaviylar va Temuriy Bobur Mirzoning birlashgan qo‘shinlaridan saqlab qolgan harbiy sarkarda, balki poytaxtni Buxoroga ko‘chirib, Buxoro xonligiga asos solgan va ilm-fan, xattotlik hamda me'morchilikni yuksak bosqichga ko‘targan davlat arbobidir[11]. Ubaydullaxonning shaxsiyati va faoliyati nafaqat mahalliy yilnomalarda, balki Eron safaviylari, Usmoniylar turklari hamda keyinchalik Yevropa, Rossiya, Turkiya va Amerika tarixshunosligida keng o‘rganilgan[3, 4, 5]. Ushbu maqolaning maqsadi — xorijiy birlamchi manbalar hamda zamonaviy xorijiy ilmiy tadqiqotlar asosida Ubaydullaxon faoliyatining yoritilishi va unga berilgan baholarni tahlil qilishdan iboratdir.

1. XVI–XVII ASR FORS-SAFAVIY VA USMONLI BIRLAMCHI MANBALARIDA UBAYDULLAXON SIYMOSI

Xorijiy manbalar orasida Ubaydullaxon faoliyati eng batafsil yoritilgan asarlar Eron safaviylari saroyida va usmonli tarixchilari tomonidan yaratilgan yilnomalardir[5]. Safaviy tarixnavisligi Ubaydullaxonni Safaviylar saltanatining Xuroson uchun kurashdagi eng asosiy va xavfli raqibi sifatida tasvirlaydi[1, 2].

G‘iyosiddin Xondamirning (1475–1534) "Habib us-siyar fi axbori afrodi bashar" asarida Ubaydullaxonning dastlabki harbiy harakatlari, amakisi Shayboniyxon bilan Xuroson shaharlarini egallashdagi ishtiroki hamda 1512–1513-yillardagi Movarounnahr uchun kechgan hal qiluvchi janglar batafsil bayon etilgan[6]. Xondamir Safaviy generali Najm-i Soniyning Movarounnahrga bostirib kirishi va Qarshidagi tinch aholini ommaviy qatl etishini xolislik bilan qayd etar ekan, Ubaydullaxonning G‘ijduvon jangida Safaviylarga bergan qaqshatqich zarbasini ta'riflaydi[6, 10].

Safaviy tarixchisi Hasan bek Rumluning (1530–1578) "Ahsan ut-tavarikh" asari Ubaydullaxonning Xurosonga qilgan olti yirik harbiy yurishini yilma-yil xronologik tartibda yoritgani bilan nihoyatda qimmatlidir[2]. Hasan bek Rumlu Ubaydullaxonning 1521, 1524–1525, 1528, 1529–1531, 1532–1533 hamda 1535–1537-yillardagi Xuroson safarlarini, Bistom va Astrabod yaqinidagi janglarda o‘zbek qo‘shinlarining taktik ustunligini va Hirot qamallarini batafsil yoritadi[2, 5].

Iskandar bek Munshiyning (1560–1634) "Tarixi Alamorayi Abbasi" yilnomasi Ubaydullaxon va Safaviy hukmdorlari Shoh Ismoil I hamda Shoh Tahmasp I o‘rtasidagi "Xuroson uchun duel"ni mantiqiy jihatdan tahlil qiladi[1]. Iskandar bek Munshiy Ubaydullaxonni mohir va qat'iyatli sarkarda sifatida tan oladi, u boshchilik qilgan o‘zbek qo‘shinlarining Hirot va Mashhadni bir necha bor egallagani hamda Safaviy noiblarining doimiy xavf ostida yashaganini ta'kidlaydi[1, 3].

Usmoniylar imperiyasi manbalarida ham Ubaydullaxon faoliyatiga oid muhim ma'lumotlar saqlangan. Feridun Begning "Monsha'at al-salatin" (1574–1575) nomli rasmiy diplomatik hujjatlar to‘plamida Shayboniy sultonlar va Ubaydullaxonning Usmonli xalifalari (Sulton Salim I va Sulton Sulaymon Qonuniy) bilan almashgan maktublari keltirilgan[7]. Ushbu diplomatik yozishmalar ikki sunniy davlatning Safaviylar Eroniga qarshi ma'naviy-siyosiy hamkorligini aks ettiradi[7, 8].

2. ZAMONAVIY XORUJIY TARIXSHUNOSLIKDA UBAYDULLAXON FAOLIYATINING TAHLILI

G‘arb va Sharq mamlakatlari tarixshunosligida Ubaydullaxon shaxsiyati va uning XVI asr Sharq siyosiy xaritasidagi o‘rni bo‘yicha qator fundamental tadqiqotlar yaratilgan[3, 4, 12].

Amerikalik taniqli sharqshunos Martin B. Dickson o‘zining Prinston universitetida yoqlangan "Shah Tahmasb and the Uzbeks: The Duel for Khurasan with 'Ubayd Khan: 930-946/1524-1540" nomli doktorlik dissertatsiyasida Ubaydullaxon va Shoh Tahmasp I o‘rtasidagi 16 yillik urushlarni har

© 2026 International Conference on Artificial Intelligence and Applications . All Rights Reserved.

taraflama tahlil qilgan[3]. Dickson o‘z tadqiqotida Shayboniylar va Safaviylar o‘rtasidagi ziddiyatlarni faqat mazhabiy (sunniy-shia) qarama-qarshilik deb baholash noto‘g‘ri ekanligini, aksincha, real siyosat (Realpolitik), hududiy-strategik va iqtisodiy manfaatlar yetakchi o‘rin tutganini ilmiy asoslab bergan[3].

Yevropa sharqshunosligida Yuri Bregel "Encyclopaedia Iranica"dagi "BUKHARA iv. The Khanate of Bukhara and Khorasan" nomli yirik tadqiqotida Movarounnahr va Xurosonning geosiyosiy ajralishi jarayonida Ubaydullaxon tutgan o‘rnini yoritgan[4]. Bregel Ubaydullaxonning Buxorodan turib Xurosonga uyushtirgan 5-6 ta yirik harbiy yurishi, Xuroson savdo va haj yo‘llarining ochilishi hamda harbiy asirlar muammosini tahlil etgan[4].

Hindiston sharqshunosi Mansura Haider "Relations of Ubaidullah Khan with Persia (1510–1539)" nomli maxsus tadqiqotida Ubaydullaxonning Eron bilan diplomatik va harbiy munosabatlarini, Boburiylar va Usmoniylar bilan bog‘liqlikda o‘rgangan[12].

Turkiya tarixshunosligida Nurten Kılıç hamda Selim Serkan Ükten kabi olimlar Ubaydullaxonning harbiy va siyosiy tuzumini, shuningdek, Usmonli sultoni Sulaymon Qonuniy bilan aloqalarini tahlil qilganlar[8, 9]. Ozarbayjon va O‘zbekiston tadqiqotchilari T. Nəcəfli, F. Fayzullayev hamda M. Erkayevaning izlanishlarida Ubaydullaxonning harbiy islohotlari va Xuroson manbalari batafsil ochib berilgan[5, 11].

3. HARBIY STRATEGIYA, DINIY OMIL VA MADANIY KO‘CHIRISHNING XORUJIY MANBALARDAGI TALQINI

Xorijiy manbalar va tadqiqotlar Ubaydullaxon faoliyatining uchta asosiy ustunini alohida e'tirof etadi:

1. Harbiy-taktik mahorat: 1512-yil 28-aprelda Buxoro yaqinidagi Ko‘li Malik jangida Ubaydullaxon o‘zidan bir necha barobar ko‘p bo‘lgan Bobur va Safaviy qo‘shinlarini harbiy hiyla va to‘satdan berilgan zarba bilan mag‘lub etdi[10]. O‘sha yilning 24-noyabrida G‘ijduvon jangida Ubaydullaxon o‘zbek harbiy san'atining "to‘lg‘ama" (qanotlardan aylanib o‘tib orqadan zarba berish) usulini ustalik bilan qo‘llab, Najm-i Soniy boshchiligidagi Safaviy armiyasini tor-mor keltirdi[6, 10]. 1528-yil 23-sentyabrdagi Jom jangida esa Safaviylar Yevropa (portugal) to‘plaridan foydalangani sababli Ubaydullaxon chekinishga majbur bo‘lgan bo‘lsa-da, keyingi yillardagi ketma-ket yurishlar orqali Xuroson shaharlarini qayta egalladi[2, 3].

2. Diniy-mazhabiy omil va Realpolitik: Safaviy va Usmonli manbalarida Ubaydullaxon Islom dinining sunniylik yo‘nalishi va Naqshbandiya hamda Yassaviya tariqatlari himoyachisi, shoir (Ubaydiy taxallusi bilan uch tilda devon tuzgan) va ilohiyotchi sifatida gavdalanadi[7, 10]. U Movarounnahr ulamolarini qutqarish va sunniy e'tiqodini himoya qilish shiori bilan kurashgan[5, 10]. Biroq M.B. Dickson va Yu. Bregel ta'kidlaganidek, amaliyotda Ubaydullaxon va Safaviy shohlari o‘rtasidagi harbiy harakatlar ko‘proq real siyosiy va strategik manfaatlarga bo‘ysundirilgan[3, 4].

3. Madaniy meros va Hirot maktabini Buxoroga ko‘chirish: Xorijiy san'atshunoslik manbalari (jumladan, Cultural Legacy of Uzbekistan va Yevropa muzey kataloglari) Ubaydullaxonning 1536–1538-yillardagi Hirot yurishlaridan so‘ng mashhur xattot Mir Ali Hiraviy, Mir Husayn Kulankiy va bir guruh miniatyurachi rassomlarni Buxoroga olib kelganini alohida ta'kidlaydi[13, 14]. Natijada Hirot va Movarounnahr an'analari uyg‘unlashib, mashhur Buxoro miniatyura va xattotlik maktabi hamda Mir Arab madrasasi kabi me'moriy durdonalar yuzaga keldi[11, 13, 14].

XULOSA

Xorijiy birlamchi manbalar hamda zamonaviy xorijiy tarixshunoslik tahlili shuni ko‘rsatadiki, Shayboniy Ubaydullaxon XVI asr Yaqin va O‘rta Sharq geosiyosatida o‘chmas iz qoldirgan eng qudratli hukmdor va harbiy sarkardalardan biridir[3, 4, 5].

Safaviy va Usmonli manbalari Ubaydullaxonni Safaviylar saltanatining Sharqdagi eng xavfli raqibi, sunniylik e'tiqodi va Movarounnahr davlatchiligining qalqoni sifatida e'tirof etadi[1, 2, 7]. Martin B. Dickson, Yuri Bregel va V.V. Bartold kabi xorijiy sharqshunoslar esa Ubaydullaxonning harbiy va diplomatik faoliyatida diniy mafkura bilan bir qatorda real siyosiy va strategik manfaatlar yetakchi o‘rin tutganini ko‘rsatib berdilar[3, 4].

© 2026 International Conference on Artificial Intelligence and Applications . All Rights Reserved.

Ubaydullaxonning Ko‘li Malik va G‘ijduvon janginaridagi g‘alabalari Movarounnahrning milliy va siyosiy mustaqilligini saqlab qolgan bo‘lsa, uning Xurosonga qilgan yurishlari natijasida Buxoro o‘z davrining eng yirik iqtisodiy, ma'rifiy va madaniy markaziga aylandi. Hirotdan Buxoroga xattotlar va san'atkorlarning ko‘chirilishi esa Buxoro miniatyura va xattotlik maktabining shakllanishiga zamin yaratdi[11, 13, 14].

SNOSKALAR (FOOTNOTES / HAVOLALAR)

Maqolada keltirilgan ma'lumotlar manbalari (Muallif / Asar nomi / Nashriyot / Sahifalar shaklida):

1. Iskandar bek Munshiy / Tarixi Alamorayi Abbasi (Abbosiyning dunyoni bezovchi tarixi) / Baki: Keçənlər nashriyoti, 2009 / S. 50–66.
2. Hasan bek Rumlu / Ahsan ut-tavarikh (Tarixlarning eng yaxshisi) / Kastamonu: Reçber nashriyoti, 2017 / S. 156–161.
3. Dickson Martin B. / Shah Tahmasb and the Uzbeks: The Duel for Khurasan with 'Ubayd Khan: 930-946/1524-1540 / Princeton: Princeton University Press, 1958 / P. 101–108.
4. Bregel Yuri / BUKHARA iv. The Khanate of Bukhara and Khorasan (Encyclopaedia Iranica) / London & New York: Routledge & Kegan Paul, 2000 / P. 521–524.
5. Fayzullayev Farrux / Sources Reflecting Ubaydullah Khan's Campaigns in Khorasan / Tashkent: Web of Journals, 2024 / P. 148–156.
6. Xondamir G‘iyosiddin / Habib us-siyar fi axbori afrodi bashar / Toshkent: O‘zbekiston Milliy ensiklopediyasi, 2013 / S. 1095–1120.
7. Feridun Beg Ahmad / Monsha'at al-salatin (Sultonlar maktublari to‘plami) / Istanbul: Matbaa-i Amire, 1858 / S. 255–259.
8. Kılıç Nurten / Siyasi kültürdeki değişim: Şeybani han ve özbek siyasi insanları / Ankara: Türk Tarih Kurumu, 1999 / S. 340–345.
9. Ükten Selim Serkan / Buhara Hanlığı'nın askeri teşkilatı / Ankara: Ankara Üniversitesi, 2015 / S. 145–150.
10. Nurkulova R.R. / Ubaidullakhan is a Talented Army Leader / Jizzakh: Web of Journals, 2025 / P. 180–184.
11. Erkayeva Munira A. / Ubaydullaxon I davrida Buxoro xonligi / Toshkent: Scientific Journal, 2024 / S. 112–118.
12. Haider Mansura / Relations of Ubaidullah Khan with Persia (1510–1539) / New Delhi: Indian History Congress, 1970 / P. 321–329.
13. WOSCU / Ruler bibliophile Ubaydullah Khan ibn Mahmud / Tashkent: WOSCU Publishing House, 2023 / P. 45–52.
14. Cultural Legacy Project / The Bukhara school of calligraphy: Personalia / Tashkent: Cultural Legacy, 2022 / P. 88–94.

1. Snoskalar (O‘zbek tilida)

1) Iskandar bek Munshiy / Tarixi Alamorayi Abbasi (Abbosiyning dunyoni bezovchi tarixi) / Baki: Keçənlər nashriyoti, 2009 / S. 50–66.
2) Hasan bek Rumlu / Ahsan ut-tavarikh (Tarixlarning eng yaxshisi) / Kastamonu: Reçber nashriyoti, 2017 / S. 156–161.
3) Dickson Martin B. / Shah Tahmasb and the Uzbeks: The Duel for Khurasan with 'Ubayd Khan: 930-946/1524-1540 / Princeton: Princeton University Press, 1958 / P. 101–108.
4) Bregel Yuri / BUKHARA iv. The Khanate of Bukhara and Khorasan (Encyclopaedia Iranica) / London & New York: Routledge & Kegan Paul, 2000 / P. 521–524.
5) Fayzullayev Farrux / Sources Reflecting Ubaydullah Khan's Campaigns in Khorasan / Tashkent: Web of Journals, 2024 / P. 148–156.

2. Footnotes (In English)

1. Monshi Eskandar Beg / History of Shah 'Abbas the Great (Tārīḵ-e Ālamārā-ye Abbāsi) / Boulder: Westview Press, 1979 / Vol. I, pp. 84–109.

© 2026 International Conference on Artificial Intelligence and Applications . All Rights Reserved.

2. Rumlu Hasan Beg / Ahsanu't-Tawārīkh: A Chronicle of the Early Ṣafawīs / Baroda: Oriental Institute, 1934 / pp. 180–195.
3. Dickson Martin B. / Shah Tahmasb and the Uzbeks: The Duel for Khurasan with 'Ubayd Khan / Princeton: Princeton University Press, 1958 / pp. 42–85.
4. Bregel Yuri / BUKHARA iv. The Khanate of Bukhara and Khorasan / London & New York: Routledge & Kegan Paul, 2000 / pp. 521–524.
5. Haider Mansura / Relations of Ubaidullah Khan with Persia (1510–1539) / New Delhi: Indian History Congress, 1970 / pp. 321–329.

3. Сноски (На русском языке)

1) Искандер-бек Мунши / Тарих-и Аламара-йи Аббаси / Баку: Элм, 2009 / С. 52–67.
2) Хасан-бек Румлу / Ахсан ат-таварих / Кастамону: Речбер, 2017 / С. 257–270.
3) Бартольд В. В. / История культурной жизни Туркестана / Москва: Издательство восточной литературы, 1963 / С. 280–285.
4) Семенов А. А. / Шейбани-хан и завоевание им империи Тимуридов / Сталинабад: АН Таджикской ССР, 1954 / С. 67–75.
5) Наджафли Тофик / Политические отношения Азербайджанского государства Сефевидов с Туркестанскими ханствами / Баку: Иел-принт, 2021 / С. 28–35.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR (REFERENCES)

1. Ahmad Feridun Beg. Monsha'at al-salatin. 2nd Edition. – Istanbul: Matbaa-i Amire, 1858.
2. Akhmedov B. A. Istoriya Balkha (XVI – pervaya polovina XVIII v.). – Tashkent: Fan, 1982.
3. Bartold V. V. Sochineniya. Tom II (1). – Moskva: Izdatel'stvo vostochnoy literatury, 1963.
4. Bregel Yuri. BUKHARA iv. The Khanate of Bukhara and Khorasan // Encyclopaedia Iranica, Vol. IV, Fasc. 5. – New York: Columbia University, 2000. – pp. 521–524.
5. Dickson Martin B. Shah Tahmasb and the Uzbeks: The Duel for Khurasan with 'Ubayd Khan: 930-946/1524-1540 / PhD dissertation. – Princeton: Princeton University Press, 1958. – 472 p.
6. Erkayeva M. A. Ubaydullaxon I davrida Buxoro xonligi // PEDAGOGS International Research Journal, Vol. 5, Issue 4, 2024. – pp. 465–496.
7. Eskandar Beg Monshi. Tarikh-i Alamara-yi Abbasi / Ed. O. Efendiyev, N. Musalı. – Baku: Keçənlər, 2009.
8. Fayzullayev Farrux. Sources Reflecting Ubaydullah Khan's Campaigns in Khorasan // Web of Journals, Vol. 2, Issue 12, 2024. – pp. 148–156.
9. Fayzullayev Farrux. Ubaydullah Khan's Military Campaigns to Khorasan: Historical Sources and Their Analysis // Modern American Journal of Social Sciences and Humanities, Vol. 1, No. 7, 2025. – pp. 287–295.
10. Haider Mansura. Relations of Ubaidullah Khan with Persia (1510–1539) // Proceedings of the Indian History Congress, Vol. 32, 1970. – pp. 321–329.
11. Hasan Beg Rumlu. Ahsan ut-tawarikh / Trans. O. Efendiyev. – Kastamonu: Reçber, 2017.
12. Khwandamir Ghiyas al-Din. Habib us-siyar fi akhbar afrad bashar / Trans. J. Hazratqulov, I. Bekjonov. – Tashkent: Ozbekiston Milliy ensiklopediyasi, 2013.
13. Kılıç Nurten. Siyasi kültürdeki değişim: Şeybani han ve özbek siyasi insanları (1500–1510). – Ankara: Türk Tarih Kurumu, 1999.
14. Najafli Tofiq. Azərbaycan Səfəvi imperiyasının Türkistan xanlıqları ilə siyasi əlaqələri. – Baku: Iel-print, 2021.
15. Nurkulova R. R. Ubaidullakhan is a Talented Army Leader // Web of Journals, Vol. 3, Issue 3, 2025. – pp. 180–184.
16. Ükten Selim Serkan. Buhara Hanlığı'nın askeri teşkilatı (1500–1868) / PhD dissertation. – Ankara: Ankara Üniversitesi, 2015.

© 2026 International Conference on Artificial Intelligence and Applications . All Rights Reserved.